

13.01.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**13 Ocak 2022
Perşembe**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

13 Ocak 2022 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5095)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa Ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5096)

— İhtiyaç Sahibi Ailelere Isınma Amaçlı Kömür Yardımı Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 5097)

YÖNETMELİKLER

— Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 5098)

— Kamu İhale Kurumu Disiplin Amirleri Yönetmeliği

— Balıkesir Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— İstanbul Atlas Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

KARARLAR

— Malvarlığının Dondurulması Kararlarının Kaldırılmasına İlişkin Kararlar

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 7/9/2021 Tarihli ve 2018/15809 Başvuru Numaralı Kararı

Pahalı etin içinden yüksek KDV çıktı

Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) arpayı, et ve süt üreticilerine satarsa Maliye yüzde 8 KDV alıyor. Aynı arpayı sanayici alırsa KDV yüzde 1'e düşüyor. KDV çarpıklığı vatandaşa zam olarak yansıyor.

İktidar çarşı pazardaki fahiş fiyatların nedenini bulmak için dört koldan market denetimi yaparken Maliye'nin çarpık Katma Değer Vergisi (KDV) uygulamasının et ve süt zammında büyük rol oynadığı ortaya çıktı. Toprak Mahsulleri Ofisi'nden (TMO), birbirinden farklı alıcılara satılan aynı ürüne farklı KDV uygulanması KDV mevzuatındaki 'son kullanıcı' ile 'işleyici' tanımlarından kaynaklanıyor. Sanayici, arpayı hammadde olarak alıp yeni bir ürüne dönüştürdüğü için kayıt amaçlı yüzde 1 KDV uygulanıyor. Ancak aynı arpa, et ve süt üretmek amacıyla satın alınıp hayvanlara yedirildiği ve sonuçta üretim yapıldığı halde Maliye, sanki arpa doğrudan tüketim amaçlı kullanılmış gibi işlem yapıp KDV'yi yüzde 8'e çıkarıyor. Et ve sütün yüksek üretim maliyetine bir de KDV yükü biniyor.

TMO FORMÜLÜNÜ BULDU

TMO, üreticilerin yoğun şikayetleri üzerine et ve sütün pahalalanmasına yol açan bu çarpıklığın düzeltilmesi için Maliye'den yardım istedi. Ancak Maliye'den, 'Üzerinde çalışıyoruz' yanıtı dışında somut adım gelmeyince TMO çareyi, üreticiye arpayı birlik ve kooperatif üzerinden alım yapmaları yönünde öneri sunmakta buldu. Öneriyi dinleyip birlik ve kooperatif aracılığıyla TMO'dan arpa alan et ve süt üreticileri yüzde 8

13.01.2022

KDV'den kurtuldu. Ancak büyük işletmeler bu yöntemden yararlanamadığı için piyasa ucuzlamadı.

TMO çiftçinin mi, sanayicinin mi dostu?

CHP Milletvekili İlhami Özcan Aygun, TMO'nun sanayiciye yüzde 1 KDV ile sattığı arpayı çiftçiye yüzde 8 KDV ile satması yüzünden hayvancılığın gelişemediğini, halkın da dünyanın en pahalı etini yemek zorunda kaldığını belirtti. Aygun, “TMO, sanayicinin değil, çiftçinin kara gün dostu olduğunu unutmamalı” dedi. Tarım Bakanı Bekir Pakdemirli ile görüşen Aygun, çarpıklığın düzeltilmesini istedi.

Hayvancılık desteklemeleri uygulamasında değişiklik

Tarım ve Orman Bakanlığının Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği'nde değişikliğe gidildi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, "Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ", Resmi Gazete'de yayımlanarak, 1 Ocak 2021'den geğerli olmak üzere, yürürlüğe girdi.

Buna göre, hayvan genetik kaynaklarının yerinde geliştirilmesine (Halk Elinde Küçükbaş ve Anadolu Mandası Islahı Projesi) ilişkin desteklemeler 'kıvrıcık koyunu' için Aydın, Balıkesir, Bursa, İzmir, Kırklareli ve Yalova'da birer, Manisa'da 2 olmak üzere hayata geğirilen 8 projeye 50 bin 400 baş üzerinden verilecek. Daha önce adı geçen illerin yanı sıra Bolu'daki 1 projeye 56 bin 700 baş üzerinden destek verilmesi kararlaştırılmıştı.

Söz konusu destekten faydalanan bir diğer koyun türü olan Orta Anadolu Merinosu projelerine de Ankara, Eskişehir, Karaman'da ikişer, Bolu, Konya ve Zonguldak'ta birer olmak üzere 9 projeye 56 bin 700 baş üzerinden destek sağlanacak. Önceki tebliğde destek verilecek baş miktarı 50 bin 400 olarak belirlenirken, Bolu herhangi bir proje desteğine dahil edilmemişti.

TMO, buğday ithalatında 8.ihaleye çıkıyor

Toprak Mahsulleri Ofisi, 18 Ocak 2022'de 335 bin ton ekmeklik buğday ithalat ihalesi açtı.

Ali Ekber YILDIRIM

Toprak Mahsulleri Ofisi, 18 Ocak 2022'de 335 bin ton ekmeklik buğday ithalat ihalesi açtı.

Ofis'in 2021-2022 sezonunda buğday ithalatı için 8. ithalat ihalesi olacak.

İhale kapsamında ithal edilecek ekmeklik buğdayın teslim tarihi 10 Şubat ile 10 Mart 2022 tarihleri olarak açıklandı.

Bakan Pakdemirli: Şekerde sıkıntı yok

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, şekerde herhangi bir arz problemi olmadığını, Raf Fiyat Garanti (RFG) Sistemi ile vatandaşın uygun fiyatlara şekere ulaşabildiğini, bakkalların ise bu sistem ile yerel ve ulusal zincir marketlere karşı korunduğunu bildirdi.

Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ'den (Türkşeker) yapılan yazılı açıklamaya göre Pakdemirli, dünyada ve Türkiye'de Kovid-19 salgını dönemiyle başlayan gıda fiyatlarındaki artışları, ürün bazlı bire bir takip ettiklerini ve ilgili kurumlar aracılığıyla gerekli tedbirleri aldıklarını kaydetti.

Asgari ücretli, işçi, emekli, memur ve tüm vatandaşların gıdaya uygun fiyatlara ulaşabilmeleri için Bakanlık olarak yoğun bir tempoyla çalıştıklarını altını çizen Pakdemirli, "Yeni sezona kadar raftaki talebi karşılayacak şeker bulunuyor ve yepyeni bir sistem ile sahaya çıktık." ifadesini kullandı.

Pakdemirli, Türkşeker'in, vatandaşların şekeri raftan daha uygun bir fiyatla alabilmesi için elindeki şeker stokunun önemli bir kısmını Raf Fiyat Garanti (RFG) Sistemi'ne ayırdığına dikkati çekerek, şu değerlendirmede bulundu:

"Tüm ulusal zincir marketler ve yereldeki birçok market sisteme dahil oldu. Aralık ayı itibarıyla bu sistem sayesinde vatandaşımız, ulusal ve yerel marketlerden uygun fiyatlara şeker temin etmeye başladı. Bu uygulamadan dolayı sahadan çok olumlu tepkiler geldi. Sayıları 200 bin adedi bulan bakkallara pozitif ayrımcılık yapıp, yerel ve ulusal market fiyatları ile şeker verildi. Küçük esnafı koruduk, bakkalları ise yerel ve ulusal zincir marketlere karşı destekledik."

Türkşeker'in 2021'de bir önceki yıla kıyasla, yüzde 60'ı sanayiciye olmak üzere piyasaya yaklaşık 100 bin ton daha fazla şeker verdiğini, kendi markasıyla piyasaya şeker arz eden zincir marketlere, üretim yapan küçük işletmelere ise şeker vermeye devam ettiğini belirten Pakdemirli, "Sanayicilerimiz için farklı bir fiyat ile şeker arzı konusunda da çalışmalarımız devam etmekte olup, netleştğinde kamuoyu ile paylaşılacaktır." ifadesini kullandı.

RFG sistemi nedir?

Sisteme göre, Türkşeker, ulusal ve yerel zincir marketlere şeker vermeden önce raf fiyat taahhüdü alıyor, ardından şeker veriyor. Daha sonra ay sonu satış stok mutabakatı ve saha kontrolleri yaparak, ilgili marketlerin denetimi gerçekleştiriliyor.

Ayrıca çalışılan marketlere ilişkin her türlü bilgi ve mutabakat raporları ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılıyor ve raporlar kontrol ediliyor.

Toplanan inek sütü miktarı yıllık bazda yüzde 3,6 arttı

Türkiye genelinde toplanan inek sütü miktarı, Kasım 2021'de bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,6 artarak 763 bin 413 tona ulaştı.

Türkiye İstatistik Kurumu, 2021 yılının kasım ayına ilişkin süt ve süt ürünleri üretimi verilerini açıkladı.

Buna göre, toplanan inek sütü miktarı Kasım 2021'de yıllık bazda yüzde 3,6 artarak 763 bin 413 tona ıktı. Toplanan inek sütü miktarı, Ocak-Kasım 2021 döneminde de bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 2,2 arttı.

Kasım 2021'de ticari süt işletmeleri tarafından toplanan inek sütü yağ oranı ortalama yüzde 3,5, protein oranı ise ortalama yüzde 3,2 olarak tespit edildi.

Ticari süt işletmeleri tarafından yapılan içme sütü üretimi, söz konusu ayda yıllık bazda yüzde 3,9 azalarak 132 bin 923 tona geriledi. Ocak-Kasım 2021 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla içme sütü üretimi yüzde 5,1 azalışla 1 milyon 396 bin 542 ton olarak gerçekleşti.

Kasım 2021'de bir önceki yılın aynı ayına göre ticari süt işletmeleri tarafından yapılan yoğurt üretimi yüzde 8 artarak 90 bin 489 tona, Ocak-Kasım 2021 döneminde de bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 1,4 yükselerek 1 milyon 38 bin 240 tona ulaştı.

Kasım 2021'de yıllık bazda ayran üretimi yüzde 46,7, tam yağlı süt tozu üretimi yüzde 33,7, tereyağı üretimi yüzde 25, yağsız süt tozu üretimi yüzde 19,6, inek peyniri

13.01.2022

retimi yüzde 1,7 artarken kaymak üretimi yüzde 20,5, diğer peynirlerin (koyun, keği, manda ve karışık sütlerden elde edilen peynir ęeřitleri) retimi yüzde 54,4 geriledi.

Ocak-Kasım 2021 döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yağsız süt tozu üretimi yüzde 20,6, ayran üretimi yüzde 20,4, tam yağlı süt tozu üretimi yüzde 13,5, tereyağı üretimi yüzde 6,3, diğer peynirlerin (koyun, keği, manda ve karışık sütlerden elde edilen peynir ęeřitleri) retimi yüzde 1,9, kaymak üretimi yüzde 0,6 yükselirken inek peyniri üretimi yüzde 0,1 azaldı.

Tavuk eti üretimi yıllık bazda yüzde 16,1 arttı

Türkiye genelinde tavuk eti üretimi, kasım ayında aylık bazda yüzde 16,1 artarak 197 bin 334 tona çıktı.

Türkiye genelinde tavuk eti üretimi, Kasım 2021'de, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 16,1 artarak 197 bin 334 tona çıkarken, tavuk yumurtası üretimi yüzde 3,9 düşerek 1,6 milyar adede geriledi.

Türkiye İstatistik Kurumu, Kasım 2021'e ilişkin kümes hayvancılığı üretimi verilerini açıkladı.

Buna göre, geçen yılın kasım ayında 197 bin 334 ton tavuk eti üretimi gerçekleşti. Üretim bir önceki yılın aynı ayına kıyasla yüzde 16,1 arttı.

Bu dönemde 1 milyar 626 milyon 752 bin adet tavuk yumurtası üretimi yapılırken, bu alanda yıllık bazda yüzde 3,9 düşüş gözlemlendi.

Geçen yılın kasım ayında 108 milyon 308 bin tavuk kesildi. Kesilen tavuk sayısı Kasım 2020'ye kıyasla yüzde 13,7 arttı.

Söz konusu dönemde hindi etinin 4 bin 502 ton üretimi yapılırken yıllık bazda yüzde 1,9 düşüş görüldü.

Geçen yılın ocak-kasım döneminde, yıllık bazda tavuk eti üretimi yüzde 4,3, kesilen tavuk sayısı yüzde 2,5 arttı, tavuk yumurtası üretimi yüzde 2,4 ve hindi eti üretimi yüzde 14,8 azaldı.

Çiftçiye mazot desteği teklifi Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nde kabul edildi

Çiftçilere mazot desteği teklifi Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nde oy birliği ile kabul edildi. Başkan Yavaş, "Üreticimizin ekonomik krizin altında ezilmesine izin vermeyeceğiz." dedi.

Daha önce Çiftçi Kayıt Sistemi'ne (ÇKS) kayıtlı küçük çiftçilere mazot desteği sağlayacaklarını açıklayan Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, Başkanlık yazısını Büyükşehir Belediye Meclisi gündemine taşıdı.

"Ankara ili sınırları içerisindeki ilçelerimizde üretimi desteklemek ve çiftçilerimizin girdi maliyetlerini düşürmek amacıyla mazot desteği yapılması planlanmaktadır." ifadelerinin yer aldığı başkanlık yazısı, Büyükşehir Belediyesi'nde, tüm grupların oy birliğiyle kabul edildi.

Mecliste kabul edilen mazot desteği kararının ardından sosyal medya hesapları üzerinden açıklama yapan Yavaş, "Yerel yönetimler bazında Türkiye'nin en kapsamlı 'Çiftçilere Mazot Desteği'ne başlıyoruz. Kararımızı destekleyen meclis üyelerimize teşekkür ediyorum. Üreticimizin ekonomik krizin altında ezilmesine izin vermeyeceğiz." dedi.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, 17 Ocak'tan itibaren çiftçilere Başkent Kart dağıtmaya hazırlanıyor. Kırsal Hizmetler Daire Başkanlığı kart dağıtımlarının tamamlamasının ardından mart ayı içinde belirli kriterlere göre belirlenecek on binlerce çiftçiye mazot desteğinde bulunmayı planlıyor.

Süt ve et üretimi alarm veriyor: Zarar eden besiciler, süt ineklerini kesime götürüyor

Gıda tedarikini sağlayan tarım ve hayvancılık sektörü artan giderler nedeniyle zor günler yaşıyor. Artan giderler, sofralara daha fazla pahalı gıda olarak geri dönüyor. İçine girilen bu sarmal farklı sorunları da beraberinde getiriyor.

Son yıllarda çok sayıda büyükbaş hayvan yetiştiricisinin artan maliyetlerin de etkisiyle kar edemediği gerekçesiyle hayvanlarını kesime götürdüğü öne sürülüyor. Ancak konuya hakim isimlerin iddiasına göre kesime götürülen hayvanların ciddi bir kısmı da süt veren inekler.

Independent Türkçe'nin haberin göre; bu sorunu gündeme getiren isimler arasında Tüm Süt, Et ve Damızlık Sığır Yetiştiricileri Derneği (TÜSEDAD) Başkanı Sencer Solakoğlu, Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Baki Remzi Suiçmez ile asıl mesleği çiftçilik olan ve bir dönem tarımdan sorumlu genel başkan yardımcılığı görevini de yürüten CHP Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal da var.

**"YAŞLANAN ÇİFTÇİ NÜFUSU DAHA FAZLA ZARAR ETMEK İSTEMEYİP,
HAYVANLARI KESİME GÖNDERİYOR"**

TÜSEDAD Başkanı Solakoğlu, süt ineklerinin kesiminin arttığını söyledi.

Artan giderlerin de etkisiyle son 3 yıldır hayvancılıkla uğraşan çiftçilerin düzgün para kazanamadığını kaydeden Solakoğlu, "Zaten biliyorsunuz çiftçinin yaş ortalaması 55'in üzerinde artık. Adam diyor ki 'bu yaştan sonra buna bakamayacağım ve daha da fazla zarar etmek istemiyorum.' Bu düşünceyle elindeki inekleri kesime gönderiyor" dedi.

"2021'DE 500 BİN CİVARI DAMIZLIK KESİLDİ"

Ne kadar hayvanın kesime gönderildiğine dair net bir veri olmadığını kaydeden Solakoğlu, "Ancak bir bakanlık yetkilisiyle kayıt dışı (of the record) konuşurken 'Bakın 2008 krizi döneminde 1,5 milyon damızlık kesildiği söyleniyor. Şu anda bu rakama yaklaşıldığını düşünüyoruz' şeklindeki sözlerim üzerine 'Abarttınız. Biz, 500 binlerde hesap ediyoruz' cevabını aldım. Bu büyük bir facia ve katliamdır. Ama bu normal siz adamın kafasına silah dayayıp üretemezsiniz ki. Adam zarar ede ede bir yere kadar üretir. Bir yerden sonra lanet okur ve artık yapmayacağım bu işi der. Biz alarm noktalarını çoktan geçtik. 2018'den beri sistemin çalışma şeklinin yanlış olduğunu söylüyoruz" diye konuştu.

"2008'DE KESİLEN DAMIZLIKLARIN TELAFİSİ İÇİN 5 MİLYAR DOLAR HARCANDI, ŞİMDİ DAHA FAZLASI GEREKEBİLİR"

Bakanlık yetkilisinin kesildiğini söylediği 500 bin damızlık hayvanın sadece 2021 yılı içerisinde kesilenler olduğunu söyleyen Solakoğlu, 2008 yılında yaşanan kriz nedeniyle kesilen 1,5 milyon damızlık sığırın yerinin doldurulması için takip eden yıllarda 5 milyar dolara varan bir canlı hayvan ithalatının yapıldığını kaydetti.

Solakoğlu, o yıllarda yurtdışında hayvan fiyatlarının Türkiye'ye oranla daha düşük olduğunu, şimdi ise dünyada da canlı hayvan fiyatları yükseldiği için son kesilen damızlık hayvanların yerinin doldurulması için yapılacak ithalatın daha büyük maliyetlere mal olacağını, bunun da gıda fiyatlarını arttıracığını söyledi.

"BİR LİTRE SÜTE 1,5 KİLO YEM ALMASI GEREKEN ÜRETİCİ 800 GRAM ALABİLİR HALE GELDİ"

Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Baki Remzi Suiçmez de sorunu yakından takip edenlerden.

Bir çiftçinin şayet bir litre süt satarak karşılığında 1,5 buçuk kilo yem alabiliyorsa süt hayvancılığını sürdürebileceğini aktaran Suiçmez, "Ancak yem fiyatları aşırı arttı. Üretici bir litre süt ile ancak 800 gram yem alabilir hale geldi. Dolayısıyla süt üretimini sürdüremediğinden süt hayvanlarını yani dişi inekleri de kesime yollamak zorunda kaldı" iddiasını dile getirdi.

Suiçmez, "Süt ineklerinin kesime gitmesi, süt üretiminin uzun vadede krize girmesi, aynı zamanda kesilen hayvanlar yüzünden azalacak hayvan sayımızla kırmızı et piyasasının da olumsuz etkilenmesine yol açıyor" uyarısında da bulundu.

"YA SÜT FİYATLARI ARTACAK YA DA YEM DÜŞECEK YOKSA BU KISIR DÖNGÜDE SÜT HAYVANLARI KESİME GİDER"

Ulusal Süt Konseyi'nin geçen aralık ayında toplanarak sütün litresine 4,70 lira verdiğini hatırlatan ancak yem fiyatlarında beklenen düşüşün olmaması ve elektrik vb. gibi artan yeni giderler nedeniyle bu rakamın da üreticiyi kurtarmadığını söyleyen Suiçmez, iddiasını şu şekilde sürdürdü:

Şu anda süt hayvanlarının yeniden kesime gitmemesi için Ulusal Süt Konseyi'nin toplantı 4,70 rakamını yukarı doğru güncellemesi lazım. Süt üreticileri şunu söylüyor: Sütün litresini 4,70'den artırmak istemiyorsanız o zaman açıktan yem desteği verin. Kısaca ya yeme yeni zam gelmeden sütün litresine verilen para artmalı ya da 4.,70'de kalacaksa yem fiyatları düşmeli veya karşılıksız yem yardımı yapılmalı. Bu sağlanamadığı sürece bu kısır döngü içinde süt hayvanları kesime gider.

"ÖNÜ ALINMAZ İSE KURBAN BAYRAMI'NDA BİLE YETERLİ SAYIDA HAYVAN BULUNAMAYABİLİR"

Bu durumun kırmızı et fiyatlarını da olumsuz etkileyeceğini öne süren Suiçmez, "Ne kadar hayvan kesildiği konusunda net bir rakam veremiyoruz. Çünkü bu konuda doğru dürüst bir kayıt olmadığı gibi net bilgi de verilmiyor. Ancak sahadan aldığımız duyurular çok miktarda olduğu yönünde ve bu eğilim sürüyor. Bunun önü alınmaz ise Kurban Bayramı'nda bile yeterli sayıda kesilecek hayvan bulunamayabilir. Hayvan sıkıntısı ortaya çıkabilir" ifadelerini kullandı.

"HAMİLE İNEKLERİN DE KESİLDİĞİNE DAİR İDDİALAR VAR"

CHP Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, son süreçlerde süt hayvanlarının kesilmek üzere yaygın bir şekilde kasaba veya mezbahalara gönderildiğini kaydederek, o da nedenin Suiçmez'in Solakoğlu'nun da belirttiği gibi üreticinin sattığı sütün ancak yem fiyatlarını karşılar hale gelmesine bağladı.

Para kazanamayan besicilerin diğer maliyetler de eklenince ciddi zarar ettiğini söyleyen Sarıbal, "Sürekli süt inekleri ciddi sayıda kesiliyor. Sağımdaki hayvanlar kadar yasak olmasına rağmen hamile ineklerin de kesildiğine dair çok sayıda bilgi aldım. Sonuç olarak et üreticisi de ciddi zarar ediyor. Ve dolayısıyla yapamayacak duruma geldiler" tespitinde bulundu.

TÜİK'in verdiği hayvan sayıları doğru değil iddiası

"PEKİ TÜRKİYE'NİN HAYVAN SAYISI NEDİR?"

Sarıbal'ın iddiasına göre Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) verdiği rakamlar doğru değil.

Geçmişte Türkiye'de her 10 yılda bir tarımsal sayım yapıldığı halde 2001'den beri yeni bir sayımın olmadığını hesaplamaların TÜİK'in açıkladığı rakamlara dayanılarak yapıldığını öne süren Sarıbal, şu iddiada bulundu:

Siz Kurban Bayramı'ndan sonra Türkiye'nin hayvan sayısında değişim olduğunu gördünüz mü hiç? Peki nasıl oluyor da değişmiyor. Kimi köylere gidiyorsunuz köyde üç tane hayvan yok ama orada beş tane hayvan kulak küpesi olduğunu söyleniyor. Katar'a küçükbaş hayvan satıldığı da söyleniyor ama bakıyoruz TÜİK rakamlarına hayvan varlığı hep artıyor. Açıklanan hayvan varlığı ile gerçek sayının aynı olmadığını düşünüyoruz.

1980'DE KİŞİ BAŞINA İKİ HAYVAN DÜŞERKEN ŞİMDİ KİŞİ BAŞINA BİR TANE BİLE DÜŞMÜYOR

Her şeye karşın Türkiye'deki hayvan sayısının nüfusa oranla azaldığını kaydeden Sarıbal, verdiği rakamlar aslında Türkiye'de hayvancılığın içine girdiği sıkıntının nedenini de özetledi.

Sarıbal, ardından hayvan sayısına dair şu bilgileri verdi:

1980'de 44 milyon nüfus varken 86 milyon baş hayvan vardı. Yani kişi başına iki hayvan düşüyordu. Şimdi 84 milyonuz. Son açıklanan rakamlara göre 18 milyon büyükbaş, 53 milyon da küçük baş olmak üzere 71 milyon hayvanımız var. Yani kişi başına bir hayvan bile düşmüyor. Ben şahsi olarak gerçek hayvan sayısının da 60 milyonu geçtiğini düşünmüyorum. Tamam geçmişteki hayvan başına verimlilikle bugünkü hayvan başına verim farklı ama artık hayvancılık çok daha pahalıya mal olduğu için dolayısıyla büyük işletmeler de işin içinde olduğu için hayvancılığının sürdürülebilirliği şu fiyatlarla çok mümkün görünmüyor.

Zincir marketlere yeni düzenleme yolda

Küçük ve orta ölçekli esnafın rekabette zorlandığı zincir marketlere ilişkin yeni kriterler belirlendi.

Küçük ve orta ölçekli esnafın rekabette zorlandığı zincir marketlere ilişkin yeni kriterler belirlendi. Bir türlü yasalaştırılamayan Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkındaki Kanun Taslağı, acil talepleri karşılayacak şekilde birkaç maddelik torba teklif hâlinde Meclis'e sunulacak. Hazırlanan torba teklifle 1.500 metrekareden büyük mağazalar hariç olmak üzere zincir gıda marketlerinde bütün ürünleri, mobilya, cep telefonu, elektronik eşya ve beyaz eşya satışı yasaklanacak. Züccaciye, tekstil ürünleri gibi mallarda ise marketlerin büyüklüklerine göre yasak getirilecek.

TESK Başkanı Bendevi Palandöken geçen günlerde, zincir marketlere ekmek ve sigara satılması yasağı getirilmesini talep etmişti. AK Parti'nin hazırladığı torba teklifle, özellikle zincir marketlerde satılamayacak ürünler belirlenecek. Türkiye gazetesinden Yücel Kayaoğlu'nun haberine göre, AK Parti ekonomi kurmayları, "Sektör temsilcileri öncelikle bu taleplerinin karşılanmasını istiyor. Artık esnaf, zincir marketlerle baş edemiyor. Rekabet edemiyorlar. Çünkü zincir marketler gidip tarladan ürünü alıyor; aracı yok, getirip rafta satıyor. Veya mesela bir süt fabrikası ile anlaşıyor. 'Sadece bana üreteceksin' diyor. Fiyatı belirliyor. Üretim sadece o market zinciri yapıyor. Üretici de bir anlamda bunlara mahkûm oluyor. Küçük esnaf ise araçlardan alıyor. Nasıl rekabet edecek? Her sektör etkileniyor, zincir market

elektronik eşya satıyor, karşı dükkânda aynı ürünleri satan esnaf etkileniyor. Bunlara izin verilmeyecek” dedi.

Hazırlanan torba teklifle belli ürünler için satış yasağı getirilmesinin ‘serbest ticareti engelleyeceğine’ yönelik eleştirilere karşı AK Parti kurmayları “Devletin vatandaşını, özellikle korunmaya ihtiyacı olan kesimleri gözetmek gibi bir sorumluluğu var. Sınırlama ve kriter koyabilir. Bu serbest ticarete uygun olmayan bir durum olmaz. Bazı ürünlerde satış kıstası olacak. Cep telefonu, beyaz eşya ve sigara, özellikle bunlar her yerde satılamayacak. 100 metrekaresel yerde buzdolabı satıyor. Bunu yapamayacak. Ama 5 bin metrekaresel bir alan varsa belli ürün gamları olabilecek. Ama burada bakıyorsunuz, zincir marketlerin en büyüğü 400 metrekaresel. Buralarda kesinlikle ürün sınırlamaları olacak” değerlendirmesini yaptı.

Merkez Bankası'nda flaş değişiklik

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nda yapılan değişiklikle banka nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklar haczedilmeyecek. Üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamayacak.

TBMM Genel Kurulu, Meclis Başkanvekili Nimetullah Erdoğan başkanlığında toplandı. Genel Kurul'da, Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam edildi. Yapılan görüşmelerde teklifin ilk bölümünde yer alan maddeler kabul edildi.

Buna göre; Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu'nda yapılan değişiklikle banka nezdinde bulunan yabancı ülke merkez bankalarına ait para, alacak, mal, hak ve varlıklar haczedilmeyecek. Üzerlerine ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulamayacak.

İdari Yargılama Usulü Kanunu'nda yapılan değişiklikle vergi kanunları uyarınca, iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde 50'si oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemeyecek.

İthalatın birim değeri kasımda yüzde 29,3 arttı

İhracat birim değer endeksi, Kasım 2021'de önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,7, ithalat birim değer endeksi yüzde 29,3 arttı.

Türkiye İstatistik Kurumu, Kasım 2021 dönemine ilişkin dış ticaret endekslerini açıkladı.

Buna göre, ihracat birim değer endeksi kasımda önceki yılın aynı ayına göre yüzde 9,7 yükseldi. Endeks, önceki yılın aynı ayına göre gıda, içecek ve tütünde yüzde 7,5, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 20,1, yakıtlarda yüzde 83,1 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 7,3 artış kaydetti.

İthalat birim değer endeksi bu dönemde yıllık bazda yüzde 29,3 yükseldi. Endeks önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 19,6, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 46,9, yakıtlarda yüzde 137,4 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 15,6 artış gösterdi.

İhracat miktar endeksi yüzde 21,8 arttı

İhracat miktar endeksi Kasım 2021'de önceki yılın aynı ayına göre yüzde 21,8 artış olarak kayıtlara geçti. Endeks önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 20,4, ham maddelerde (yakıt hariç) yüzde 18, yakıtlarda yüzde 34,4 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 17,3 arttı.

İthalat miktar endeksi ise kasımda yıllık bazda yüzde 1,5 azaldı. Endeks önceki yılın aynı ayına göre, gıda, içecek ve tütünde yüzde 14,6, ham maddelerde (yakıt hariç)

yüzde 6,9, yakıtlarda yüzde 9,6 ve imalat sanayinde (gıda, içecek, tütün hariç) yüzde 5,1 artış gösterdi.

Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış veriler

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre, Ekim 2021'de 150,1 olan ihracat miktar endeksi yüzde 0,5 artarak, kasımda 150,8'e çıktı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise Kasım 2020'de 135 olan ihracat miktar endeksi yüzde 17 artarak, Kasım 2021'de 157,9 oldu.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre, ekimde 101,4 olan ithalat miktar endeksi yüzde 11 artarak, kasımda 112,5'e yükseldi. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise, Kasım 2020'de 120,5 olan ithalat miktar endeksi yüzde 4,7 azalarak, Kasım 2021'de 114,9 olarak belirlendi.

İhracat birim değer endeksinin ithalat birim değer endeksine bölünmesiyle hesaplanan ve Kasım 2020'de 96,2 olarak elde edilmiş olan dış ticaret haddi, 14,6 puan azalarak, Kasım 2021'de 81,6 oldu.

Cari denge 3 ay sonra açık verdi

Merkez Bankası verilerine göre ödemeler dengesi hesabı kasım ayında 2,68 milyar dolar açık verdi. Kaynağı belli olmayan para giriş/çıkışını gösteren net hata ve noksan kaleminde, ekonomi tarihinin en yüksek üçüncü fazlası kaydedildi.

Cari işlemler hesabı, kasım ayında 2 milyar 681 milyon dolar açık verdi. Ocak-Kasım döneminde 10 milyar 816 milyon dolar açık oluşurken, 12 aylık cari işlemler açığı 14 milyar 256 milyon dolar oldu.

TCMB verilerine göre kasım ayı gerçekleşmelerinde; hizmetler dengesi kaynaklı net girişlerin bir önceki yılın Kasım ayına göre 794 milyon dolar artarak 1.916 milyon dolara yükselmesi ve ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 385 milyon dolar azalarak 3.475 milyon dolar olarak gerçekleşmesi etkili oldu.

Çekirdek cari denge göstergesi olan altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı Kasım ayında 2,41 milyar dolar fazla verdi. Bir önceki yılın Kasım ayında bu rakam 1,14 milyar dolar olarak kaydedilmişti.

Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler bir önceki yılın aynı ayına göre 712 milyon dolar artarak 1.549 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, bir önceki yılın aynı ayına göre 5 milyon dolar artarak 986 milyon dolara çıktı

Bir önceki yılın aynı ayında 172 milyon dolar net giriş kaydeden ikincil gelir dengesi kaleminde, bu ayda 136 milyon dolar net çıkış yaşandı.

Portföy yatırımlarında 1.5 milyar çıkış

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 359 milyon dolar oldu. Portföy yatırımları 1.446 milyon dolar tutarında net çıkış kaydetti. Alt kalemler itibarıyla incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasında 938 milyon dolar net alış ve devlet iç borçlanma senetleri piyasasında 17 milyon dolar net satış yaptığı görüldü.

Yurt dışındaki tahvil ihraçlarıyla ilgili olarak, Genel Hükümet ve diğer sektörler sırasıyla 1.446 milyon dolar ve 452 milyon dolar net geri ödeme gerçekleşti.

Diğer yatırımlar altında, yurt içi bankaların yurt dışı muhabirlerindeki efektif ve mevduat varlıkları 1.212 milyon dolar net azalış kaydetti.

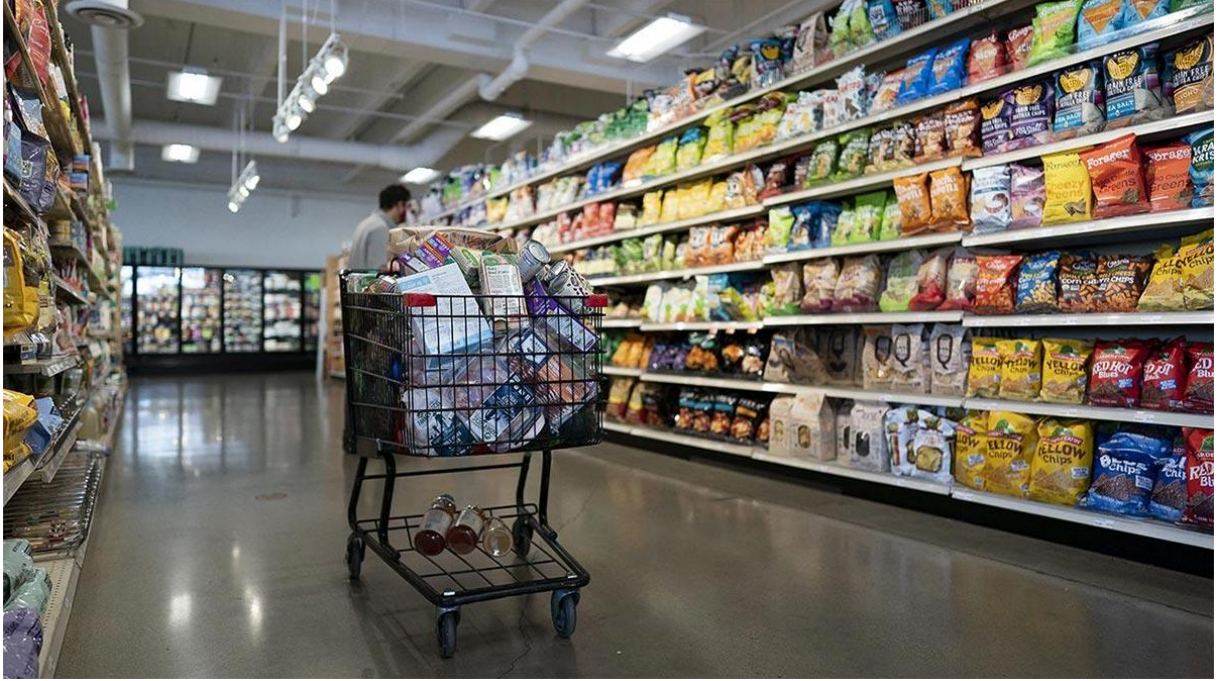
Resmi rezervlerde ise bu ay 2.831 milyon dolar net artış görüldü.

Net hata noksanda rekora yakın fazla

Ödemeler dengesinde net hata ve noksan kalemi 2021 yılı Kasım ayında 4,46 milyar dolar ile bugüne kadar olan en yüksek üçüncü seviye oldu. Net hata ve noksan 2020 yılı Kasım ayında 4 milyar 570 milyon dolar ile tarihi zirvesini görmüştü.

Kaynağı belli olmayan para giriş/çıkışını gösteren net hata ve noksanda ikinci en yüksek rakam ise 1998 yılı Eylül ayında 4 milyar 498 milyon dolar ile kayda geçmişti. Kasım ayında gelen bu yüksek rakam ile 2021 yılının ilk 11 ayında net hata noksan kalemi 19 milyar 694 milyon dolara yükseldi.

ABD'de enflasyon son 40 yılın en yüksek seviyesine ulaştı

ABD'de Aralık ayına ilişkin tüketici fiyat endeksi açıklandı. ABD'de yıllık enflasyon Aralık'ta yüzde 7 olarak kaydedildi. Böylelikle yıllık enflasyon Haziran 1982'den bu yana en yüksek seviyeye çıktı.

ABD'de aralık ayı tüketici enflasyonu verileri açıklandı. Aralık ayında tüketici fiyatları aylık bazda ise yüzde 0,6 arttı. Bu veriye ilişkin beklenti yüzde 0,5 olarak belirlenmişti.

Çekirdek enflasyon göstergesi olarak kabul edilen gıda ve enerji hariç tüketici fiyat endeksi Aralık'ta bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 5,5 arttı. Beklenti yüzde 5,4 yönündeydi.

BEKLENTİ YÜZDE 7 SEVİYESİNDEYDİ

Bloomberg anketine katılan ekonomistlerin beklentisi yıllık enflasyonun yüzde 7 olması yönündeydi.

Bloomberg Economics, Omikron varyantı kaynaklı arz sıkıntılarının ABD enflasyonu üzerinde ilk çeyrekte ilave yukarı yönlü baskı kurabileceğini öngörüyordu.

Bununla birlikte ülkede fiyatları yukarı iten unsurların yılın kalan kısmında etkisini azaltacağı da tahmin ediliyordu. Verilerden önce konuşan ABD Merkez Bankası Fed'in Başkanı Jerome Powell, yüksek enflasyonun ABD'deki ekonomik toparlanma

için “ciddi bir tehdit” olduğunu ve Fed’in enflasyonu dizginlemek için gerekeni yapacağını söylemişti.

ABD Senatosu Bankacılık Komitesi’ne hitap eden Powell, Fed’in sıfıra yakın seviyedeki faiz oranlarını artırmaya ve 8,8 trilyon dolarlık bilançosunu küçültmeye başlayacağını söylerken, bunu aşırı ısınan bir ekonomiyi soğutmaya yönelik bir politika olarak değil, pandemi döneminde uygulamaya sokulan ultra gevşek acil önlemlerin kaldırılması olarak sunmuştu.

Bu yıl normal arz koşullarına döneleceğini düşündüğünü belirten Powell, “Enflasyonun beklenenden daha uzun süre yüksek seviyelerde kaldığını görürsek, faiz oranlarını zaman içinde daha fazla artırmak zorunda kalırsak, artırırız.” dedi.

“Gerçekten bu yıl boyunca normale daha yakın bir politikaya geçeceğiz, ancak şu an bulunduğumuz yerden normale giden uzun bir yol var” diyen Powell, bu sürecin istihdam oranı üzerinde olumsuz bir etkisi olmasını beklemediklerini belirtti.

FAİZ ARTIŞI İÇİN MART SESLERİ YÜKSELİYOR

Powell, faizlerin hangi ay itibarıyla artmaya başlayacağı konusunda işaret vermese de bilançoyu küçültmeye bu yıl başlayacaklarını net olarak ortaya koydu. Fed’in iki bölgesel başkanı dünkü açıklamalarında Powell’ı destekledi. Bu yıl faiz kararlarında oy hakkı bulunan Cleveland Fed Başkanı Loretta Mester, ekonomi mevcut görünümünü korursa mart ayında faiz artırmayı destekleyeceğini söyledi. Kansas City Fed Başkanı Esther George da Fed’in bilançosunu, normalleşmenin erken aşamalarında küçültmeye başlamaktan yana olduğunu belirtti.

Net hata noksanın yeni adı: “Net hata fazla!”

Alaattin AKTAŞ

13 Ocak 2022 Perşembe

- ✓ Net hata noksan için hep "başlangıçta yüksek olabilen ama buraya yazılan tutarların zaman içinde ilgili yere aktarılmasıyla küçülen" bir kalem denildi.
- ✓ İyi güzel de, gerçekte hep öyle olmuyor. On yıl öncesinin, yani 2011'in 12 milyar dolarının gerçek yerini hala bulamadık. 2018'deki 23 milyar doların yeri de belli değil. Bu hale geldik sonunda... Artık işi şakaya vurduk! Buyurun, bugün de kırk yıllık net hata noksana yeni bir ad takalım istedik: “Net hata fazla!”

Hem zaten o kalemdeki noksan kelimesi ne zaman ve hangi amaçla türetilmiş, o bile belli değil. Ödemeler dengesindeki bu kalemin İngilizcesi “net errors and omissions”. “Net hata” kısmı tamam da “omission” zaten “noksan” anlamına gelmiyor. “Omission”; “ihmal edilmiş, atlanmış, unutulmuş, dahil edilmemiş” anlamı taşıyor.

İşte biz ödemeler dengesini oluştururken, kim bilir kaç yıl önce, bu kelimeyi “noksan” olarak kullanmayı tercih etmişiz.

“Noksan” kelimesi tümüyle yanlış değil tabii ki; ancak artık bu kelime yerine “fazla” demek sanki daha doğru.

Baksanıza son yıllarda bu kalemde ne kadar yüklü miktarda fazla var!

Hani zaman içinde düzeliyordu?

Tamam tamam, net hata ve noksan olarak kalsın bu kavram; zaten oradaki noksan kelimesi, tutarın değil, işlemin noksan olduğuna işaret ediyor.

Kavrama dokunmayalım ama bir yandan da bu fazla üstüne biraz kafa yoralım.

İlk açıklandığında net hata noksanın yüksek olması çok yadırganmaz. Ama bu tutarın zaman içinde törpülenmesi, küçülmesi gerekir.

Oysa bakıyoruz; ödemeler dengesini sıfırlayabilmek için net hata noksanına çok büyük tutarda pozitif değerler yazmak gerekmiş ama bu değerler bazı yıllar zaman içinde hiç de iddia edildiği gibi azalmamış.

2011'in 12 milyar doları hala olduğu gibi duruyor. Ne yani aradan on yıl geçmiş; başlangıçta net hata noksanına yazılan 12 milyarın gerçekte hangi kaleme ait olduğu hala bulunamamış mı?

2015 ve 2016 yıllarındaki tutarlar da neredeyse aynen duruyor.

Hele hele 2018! Söz konusu yılın ilk açıklanan net hata noksanı pozitif 21.2 milyar dolar, sonra bu tutar revize edilmiş ve azalmak bir yana 22.9 milyar dolara çıkmış. Merkez Bankası aradan geçen üç yılda bu 23 milyar doların aslında hangi kalemlere yazılması gerektiğini, yani gerçek yerini bulamamış.

Üstelik geçtiğimiz yıllarda ödemeler dengesinde revizyon yapılmış ve yeni kalemler oluşturulmuştu, böylece net hata noksanının daha küçük olması sağlanacaktı. Ne oldu?

Ve 2021...

Geldik 2021'e... Net hata noksan yine rekor düzeyde. On bir aydaki tutar 19.7 milyar doları buldu. Çok muhtemeldir ki aralıkta gelecek tutarla tüm zamanların rekoru kırılacak.

Sahi ne oluyor?

Net hata noksan pozitif olduğuna göre ya döviz geliri az ya döviz gideri fazla yazılıyor. Döviz giderinde hata yapılmayacağına göre, döviz geliri kaydedebildiğimizden çok daha fazla ve biz bunu nereye yazacağımızı bilmiyoruz.

Hangi kalemlerden kaynaklanabilir?

Birincisi cari işlemler dengesi. Ama bu kapsamda dış ticareti düşünmemek gerekir; ticarete kayıtların sağlıklı tutulduğunu varsaymak durumundayız.

Acaba kayda almakta zorlandığımız gelirden en büyük kalem turizm mi? Turizmde cari dengeye yazdığımızdan daha fazla gelir elde ediyor da bunu net hata noksanına atmak durumunda mı kalıyoruz? Çünkü turizm geliri bir ankete dayalı olarak elde edilen bir veri ve ödemeler dengesine de bu anketin sonucu yansıyor. Yabancılar belki de beyan ettiklerinden daha fazla harcama yapıyor.

Net hata noksanının cari işlemler dengesinden çok finans hesabından kaynaklanabileceği görüşü ağır basıyor. Özellikle artık takip etmekte bile zorlandığımız varlık barişleriyle getirilen döviz mi net hata noksanı büyütüyor?

Görüyorsunuz değil mi, yalnızca tahmin yürütüyor ve soru sorabiliyoruz. Yanıt vermesi gereken Merkez Bankası.

Bir kez daha vurgulayalım; ilk açıklamada net hata noksanın büyük olması, zaman içinde bu tutar küçülüyorsa, pek yadırganmaz. Ama bu bazı yıllar pek işlemiyor.

Merkez Bankası'na düşen net hata noksanı bir şekilde küçültecek revizyonları yapmak, bu yapılamıyorsa nedenleri açıklamaktır.

Net hata noksan (Milyon \$)

	İlk açıklanan	Son durum
2009	8.437	621
2010	4.328	-6.779
2011	12.461	12.090
2012	4.022	616
2013	3.800	968
2014	2.244	-618
2015	9.658	9.209
2016	11.981	10.292
2017	5.885	-9.115
2018	21.173	22.872
2019	1.239	-137
2020	-3.276	-3.959
2021(*)	19.694	

(*) Ocak-Kasım

Merkez Bankası uzmanları ne diyor?

Net hata noksanın büyüklüğü ve daha da önemlisi bu tutarın zaman içinde niye azalmadığı konusunda Merkez Bankası tarafından verilen resmi bir bilgi yok. Biz de o yüzden Merkez'in Güncesi adlı blogda banka uzmanlarının kaleme aldığı bir değerlendirmeye başvurduk. Köşemizde çok önce bir kez daha yer verdiğimiz bu değerlendirmede özetle şöyle deniliyor:

“Ödemeler dengesi istatistikleri, yurt dışı yerleşikler ile olan tüm ekonomik işlemleri kapsar. Bu istatistiklerin derlenmesinde kullanılan temel veri kaynağı Merkez Bankası da dahil bankaların yaptıkları raporlamalardır. Ayrıca ilgili sektörlerden elde edilen idari kayıtlar ve anket yöntemi ile elde edilen veriler de, tüm ekonomik işlemleri tam ve en doğru şekilde kapsayabilmek adına yaygın olarak kullanılmaktadır.

Ödemeler dengesi derleme ilkelerinden biri, bir işlemin borç ve alacak olmak üzere, birbirine eşit iki kayıtla tutulduğu çift kayıt muhasebe sistemidir. Bu koşulun sağlanması için işlemin her iki kaydının piyasa değeri üzerinden kaydedilmesi ve mülkiyet değişiminin gerçekleştiği dönemde eş anlı olarak yapılması gerekir. Bu kayıt sisteminin sonucu olarak da ‘cari işlemler hesabı’ ve ‘sermaye hesabı’ toplamının her zaman ‘finans hesabı’na eşit olması gerekir. (Altıncı el kitabına göre yapılan tasnifte finans hesabındaki para girişi negatif gösterildiği için işlem sırasında bu durumun dikkate alınması gerekiyor.)

Ancak uygulamada, bu teorik eşitliğin gerçekleşmesi hemen hemen imkansızdır. Verilerin değişik kaynaklardan elde edilmesi, değerlendirme ve ölçme ile kayıt zamanı farklılıkları yaratmakta; sonuç itibarıyla oluşan farklar net hata ve noksan kalemine ‘kalıntı’ şeklinde yansımaktadır.

NHN’ye yol açan unsurları üç başlıkta özetlemek mümkündür:

Kapsam: Yurt dışı yerleşikler ile yapılan tüm işlemler, kullanılan veri kaynakları tarafından tamamen kapsanmamış olabilir.

Değerleme ve ölçme: Aynı işlem için gerekli borç ve alacak kaydının her biri için farklı veri kaynakları kullanılıyorsa, veri kaynakları bu işlemi farklı değerlerde ölçebilir.

Kayıt zamanı: Aynı işlem için farklı veri kaynaklarından elde edilen borç ve alacak kayıtları farklı dönemler için raporlanmış ve dolayısıyla farklı dönemler için kaydedilmiş olabilir.”

Kur korumalı mevduat tutsun mu?

Talip AKTAŞ

13 Ocak 2022 Perşembe

Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı Murat Zaman, geçen hafta sonu TBMM Meclis Plan ve Bütçe Komisyonu'nda kur korumalı mevduata ilişkin bilgi verdi ve soruları yanıtladı. Zaman, "Bizim gibi gelişmekte olan ülkelerdeki fiyat istikrarının en büyük tehdidi dövizdir. Hani, dua edin de bu ürün gerçekten tutsun, oynaklık azalsın" dedi. Muhalefetten farklı tepkiler geldi: "Duayla olacaksa edelim ama bu işler duayla olmuyor" diyen de oldu, "Duayı siz edin" diyen de... Kimse, "Dua edelim de tutmasın" demedi.

Oysa, bu hesabın tutması hayli ciddi riskler taşıyor. Açıkçası, eğer bu koşullarda kur korumalı TL mevduat tutarsa, yani bankalardaki mevduatın değil tamamı, yarısı bile kur korumasına geçerse ve eğer önümüzdeki 3 ayın sonunda döviz kurlarında yeniden 20 Aralık 2021 seviyeleri görülürse, Hazine'nin üstleneceği maliyetin nasıl karşılanacağı önemli bir soru işareti... Hesap açık ve net... TCMB verilerine göre, 1 Ocak sabahı itibarıyla bankalardaki toplam mevduatın hacmi 5 trilyon 193,7 milyar lira düzeyinde. Bunun, 4,9 trilyon lirası yurtdışında yerleşik gerçek ve tüzel kişilere ait... Bu mevduatın da yüzde 60'ı döviz cinsinden; tutarı 237 milyar 70 milyon dolar, TL karşılığı ise 3 trilyon 77 milyar lira.

Hesabı basitleştirmek için bankalarındaki döviz mevduatının tamamını dolar cinsinden ifade edelim. Ve diyelim ki, 21 Aralık'ta başlayan uygulama yüzde 100 güven oluşturdu; yurtdışı kişiler ve şirketler 237 milyar doları aşan hesaplarının tamamını, 1 Ocak 2022 itibarıyla o gün için ilan edilen 13 liralık dolar kuru ile bozdurularak, 3 ay vadeli kur korumalı TL mevduata çevirdi. Geldik vade bitimine; 30 Mart 2022'de eğer kurlar sabit kaldıysa tam isabet, yüzde 100 başarı... Bu durumda kuşkusuz büyük bir eşik atlanmış olacak ve bu akla şapka çıkarılacak. Ancak, dövizin artmayacağına garantisi yok...

Peki, ya dolar kuru bu tarihte (30 Mart) ve izleyen 2-3 gün boyunca 18 TL seviyesine gelmişse... (ki, bu seviye 20 Aralık'ta görülmüştü). İşte bu durumda kabaca %4'lük faiz gelirinin üzerine oluşacak kur farkının tutarı, 1 trilyon 140 milyar lirayı aşıyor. Dolar kurunun 19 liraya yükselmesi halinde ise Hazine'nin kur garantisinden dolayı

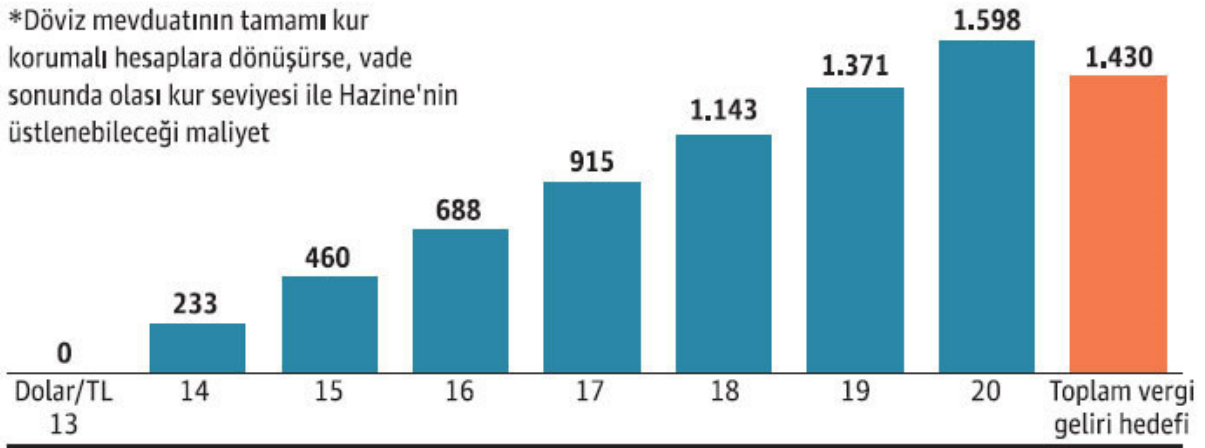
üstleneceği faiz maliyet 1,37 trilyon liraya ulaşıyor ki, bu rakam, 1,43 trilyon lira olarak öngörülen 2022 yılı bütçe gelirlerine neredeyse denk. 6 vade için olasılıkları ve 1,9 trilyon liraya yakın TL mevduatın kur korumalı hesaplara dönmesi halinde oluşabilecek ihtimaller şimdilik bir kenarda dursun.

Görünen o ki; kurların, enflasyonun ve risklerin düşük seviyelerde seyrettiği dönemlerde başarılı olabilecek bu enstrüman, mevcut koşullarda olağanüstü bir riski barındırıyor. Üstelik, yakın dönem için döviz kurlarında artışa neden olabilecek ilave riskler de gündemde... Fed'in ve diğer gelişmiş ülke merkez bankalarının faiz artışını gündemlerine almaları, bu paralelde gelişmekte olan ülkelere sermaye girişinin azalacağı beklentileri ve enflasyonist tırmanışın bir süre daha devam edecek olması, bu risklerden sadece bir kaç...

En az maliyetli çözüm piyasa gerçeklerine dönmek. Kur korumalı TL mevduatın yüzde 100 tutması için duadan kaçınmak belki de daha hayırlı...

Kur korumalı mevduatta döviz kuruna bağlı olası risk* (milyar TL)

*Döviz mevduatının tamamı kur korumalı hesaplara dönüşürse, vade sonunda olası kur seviyesi ile Hazine'nin üstlenebileceği maliyet

Yastık üstünde güven yoksa yastıkaltından çıkmaz

Şeref OĞUZ

13 Ocak 2022 Perşembe

Ekonomi gazeteciliğine başlayalı 40 yıl oldu ve periyodik olarak gündeme gelen konudur; yastıkaltındaki altını ekonomiye kazandırmak... Kriz zamanlarında, seçim süreçlerinde, enflasyon azdığında, bütçe açığı patladığında, hazinede para kalmadığında... Merkez rezervi tükettiğinde...

Dilimize bazı klişeler yerleştirmiştir bu öykü; “yastıkaltında şu kadar ton altın var...” Şu kadar tona örnek verelim; rahmetli Turgut Özal bunu ilk kez dile getirdiğinde “1500 ton” tahmini vardı. Sonra Rahmetli Adnan Kahveci; “ben sallayana kadar sen salla” derdi; “zaten bilsem, kayda alırdım...”

YASTIK ALTINDAKİ MİKTAR

Yastık altındaki miktara dair efsane; 5 bin tona kadar çıktı. Nitekim Cumhurbaşkanı bu altını ekonomiye kazandırmak için farklı araçları devreye alacağından söz ediyordu. Nedir bu farklı araçlar? Tuhaftır, bunu kimse bilmiyor. Öyle ki Erzurum Belediye Başkanı’nın dahi kendince fikri var.

Deniliyor ki vatandaş ziynetini, altın birikimini getirsin bankaya yatırsın, ona sertifika verelim, ekonomiye kaynak sağlayalım, düğünde filan gerekirse gelsin, kolyesini bileziğini taksın, sonra yine getirsin, bankaya yatırsın... Ya da bu kıvamda ve ciddiyette efsaneler, öneriler...

İKİ SORU İKİ CEVAP

Altının yastıkaltından çıkması altın fiyatlarına etki eder mi?

Altın fiyatları dolar kuru ve altının ons fiyatına göre belirleniyor. Bu iki faktörde bir değişim olmadıkça başka bir nedenden dolayı etkilenmesi beklenmemeli...

Ekonomi yönetimi neden böyle zor bir yönteme başvurdu?

Kaynaklarınız tükenirse, her türlü enstrümanı kullanmaya çalışırsınız. Bugün yaşanan da budur.

NOT

ALTIN KOLAY ELDEN ÇIKARILMAZ

Altın, güvensizlik endeksidir aynı zamanda... Doğum, düğün vesilesiyle azar azar alınır ve zorunluluk olmadıkça da elden çıkarılmaz. Ya tarla, ev, araba alacaksınız veya borç ödeyeceksindir. Aksi halde hanımdan düğünde takılan bileziğini istemek, üzerinde son derece düşünülmesi gereken öneri olur.

Aslında altını ekonomiye katacak olan tek enstrüman, güvendir. Eğer yastık üstüne güven duymuyorsa altın; yastıkaltından çıkmaz. Ne sertifika ne bankada altın hesabı ne de “kamuya ver, ekonomiye kaynak olsun” gibi öneriler, fazlaca ciddiye alınmaz.

Alınmaz da biz mi ciddiye alıyoruz ki aynı sakızı sürekli bize çiğnetiyorlar? Savaş, ülke bekası söz konusu olduğunda alyansını dahi devlete verecek kadar kadirşinas halk, yıllar boyu “zor-tas, KEY” gibi dümenlerle dolandırılmışken neden altınını güvenmediği bir yönetime teslim etsin?

Abdulkadir Selvi

Erdoğan'dan Kılıçdaroğlu'na destek ve 2023 stratejisi

13 Ocak 2022

Dolar 25 liraya, 30 liraya çıkacak diye kampanya yapanlar, yeni ekonomi politikasının devreye girmesiyle birlikte büyük bir hayal kırıklığına uğradılar.

Dolar düştü, onlar ters köşe oldu.

Olumlu bir hava oluştu. Moraller yükselmeye başladı. Şimdi bu olumlu havayı bozmak için bir çaba içine girdiler. Neymiş efendim; Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, yeni ekonomi programının bekleneni vermemesinden dolayı rahatsızmış?

Bunun doğru olmadığını biliyorum. O nedenle **Erdoğan**'ın AK Parti grubunda yeni ekonomi politikasına güçlü bir destek vereceğini yazmıştım. Öyle de oldu.

EKONOMİNİN ROTASI

Erdoğan'ın konuşmasında ekonomiyle ilgili dört nokta ön plana çıktı:

1) **Erdoğan**, yeni ekonomi politikasına güçlü bir destek verdi. **“Bu yoldan asla geri dönmeyecek, hedeflerimize doğru kararlılıkla yürümeyi sürdüreceğiz”** dedi.

2) Enflasyon ve hayat pahalılığı sorununu yok saymadı. **“Ülkemizde elbette enflasyon sorunu vardır. Üstelik enflasyona ilave olarak döviz kuru dalgalanması gibi can yakıcı bir sorun yaşanmıştır”** dedi. Ama **“En kısa sürede milletimizin haksız bir fiyat artışı yükünün altında kalmasının önüne geçeceğiz”** diye ekledi.

3) Çalışanlara temmuz ayında yeni bir artış sözü verdi. Elbette ki memurlar, yüzde 7 zam artı ilk 6 aylık enflasyon farkı alacak. Ama **Erdoğan**, sadece artışı kast etmedi. O günkü şartlara göre ilave zam yapılabileceği kapısını açık tuttu. **“Temmuz ayında enflasyon gerçekleşmesine ve şartlara bakarak gerekirse çalışanlarımızın durumlarını yeniden değerlendireceğiz”** diye konuştu.

4) Vatandaş rahatlamayı ne zaman hissedecek? **Erdoğan** ilk kez bir takvim verdi. **“Bu çabalarımızın meyvelerini bu yaz almaya başlayacağız”** dedi.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, 2023’e giderken bir anlamda uygulayacağı stratejisinin de ipuçlarını verdi.

CUMHURBAŞKANI ADAYINIZ KİM

Erdoğan, Millet İttifakı’nı cumhurbaşkanı adayı üzerinden köşeye sıkıştırmaya başladı. Bir önceki grup toplantısında da muhalefetin cumhurbaşkanı adayı olmadığını söylemişti. Bu kez de, **“Bizim karşımıza çıkartacakları adayın kim olacağı hususunda anlaşıyorlar. CHP’nin kendi içindeki adaylık mücadelesi neredeyse saç saça, baş başa kavgaya dönüşmüş durumda. Yakında zaptiyelik, adliyelik olurlarsa şaşırmanın”** diye konuştu.

Cumhurbaşkanı adaylığı konusundaki ayrışma daha tam olarak su yüzüne çıkmadı. Millet İttifakı’nda asıl kriz cumhurbaşkanı adaylığı üzerinde yaşanacak. Bakmayın şimdilik sadece peşrev faslındayız, henüz güreş başlamadı.

HDP ÜZERİNDEN SIKIŞTIRIYOR

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**’ın 2023 seçimlerine dönük stratejilerinden birini de, Millet İttifakı’nı HDP üzerinden sıkıştırmak olduğu artık belli oldu. CHP’yi, **“Seçim meydanlarından kendilerine, ‘Mustafa Kemal’in itleri’ diye ayar verenlerin bugün gönüllü avukatlığına soyundular. Atatürk’ün partisi CHP’yi Kandil’in kapıkuluna çevirdiler”** sözleriyle hedef aldı.

Teröristle fotoğrafları çıkan HDP milletvekili üzerinden hem CHP’yi hem İYİ Parti’yi köşeye sıkıştırmaya çalıştı.

“Bay Kemal, sen niye susuyorsun? İP, sen neden susuyorsun?” diye sordu. **Erdoğan**, konuşmasında HDP-PKK ile CHP arasındaki ilişkiye geniş yer verdi. Buradan **Erdoğan**’ın 2023 seçimlerinde PKK karşıtlığını ve milliyetçilik kartını kullanacağını öngörmek mümkün. Doğru bir strateji. Ama kritik bir nokta var. AK Parti, Kürtlerin en çok oy verdiği ikinci parti. **Erdoğan**, Kürt sorununun çözümünde okyanusları aşmış bir lider. Kürt sorununun çözümünde çok önemli kazanımlar sağladı. Ancak bu stratejiyi uygularken kullanılacak dil çok önemli olacak. Kürtleri ve Kürt meselesini sahiplenen bir dil kullanılması gerekiyor. Bunu neden ifade etme gereği duydum? İstanbul seçimlerinde bu yönde yanlışlar yapıldı. Sonuç ortada.

KILIÇDAROĞLU’NA DESTEK Mİ?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, yine **Kılıçdaroğlu**’nu hedef aldı. **Erdoğan** zaman zaman çok sert konuşan bir lider. **“Öfke bir hitabet sanatıdır”** demişti. Ama bu kez esprili bir dil kullandı. **“Anlaşılan ülkede komedyen eksikliği var ki CHP’nin başındaki zat orayı doldurmak için tüm gücüyle çalışıyor”** dedi.

Aslında **Erdoğan**'ın **Kılıçdaroğlu**'na yönelik sözlerini düzünden okursanız, ne kadar nefret ettiğini düşünebilirsiniz. Hatta en son destek vereceği kişi **Kılıçdaroğlu** diye düşünebilirsiniz. Ama ben o kanaatte değilim. O nedenle yazımın başlığını, "**Erdoğan'dan Kılıçdaroğlu'na destek**" diye verdim.

Çünkü **Erdoğan**, **Kılıçdaroğlu**'nu hedef alarak ona destek veriyor. Doğal rakibi haline getiriyor. Belli ki **Erdoğan**, 2023'te **Kılıçdaroğlu** ile yarışmak istiyor. **Kılıçdaroğlu** da bu kadar meydan okuduktan sonra herhalde kaçmaz?

AKŞENER NEDEN KONUŞMADI

İYİ Parti Genel Başkanı **Meral Akşener**'in grup konuşmasını dikkatle izledim.

Akşener birçok konuya değindi. İktidara çok önemli eleştiriler yöneltti. Ama HDP Milletvekili **Semra Güzel**'in PKK'lı teröristle, elinde silahla çektiği görüntülere değinmedi.

Hadi **Kılıçdaroğlu** sesini çıkarmadı. HDP ile girdiği ilişki nedeniyle YPG'ye bile terör örgütü diyemeyen **Kılıçdaroğlu**'ndan bu konuda bir şey beklenmiyor ama Türk milliyetçiliğini temsil iddiasındaki **Meral Akşener**'in bir şeyler söylemesi beklenirdi. Hatta herkesten önce **Meral Akşener**'in yeri göğü inletmesi gerekirdi.

Ama **Akşener** ağzını açıp tek bir laf etmedi. Yakında HDP milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması gündeme gelecek. Bakalım o zaman **İYİ** Parti ne yönde oy kullanacak.

İYİ PARTİ'NİN HDP SINAVI

Böyle bir görüntüye dünyanın hiçbir parlamentosu katlanamaz. Siz İspanya parlamentosunda ETA militanıyla, ABD kongresinde El Kaideli teröristle elinde silahla bir milletvekilinin fotoğrafının çıktığını düşünün, ne yaparlar? Bunun düşünce özgürlüğü ile ilgisi yok. AİHM, Batasuna kararında terörü kınamamayı, parti kapatmanın gerekçesi olarak saydı. PKK kampını ziyaret edip elinde silahla, teröristle fotoğraf çektir, sonra o teröristin kontenjanından milletvekilliği yap. Buna hiçbir demokrasi izin vermez. Hakkında PKK üyeliğinden terör örgütünün propagandasına kadar tam 34 fezleke bulunan HDP milletvekilinin dokunulmazlığı Meclis'e geldiğinde, gözler **İYİ** Parti'nin üzerinde olacak. Çünkü HDP ile ilişkiler **İYİ** Parti'nin sınavına dönüştü.

Esfender KORKMAZ

Bu akılla cari açık çözülmez

13 Ocak 2022 Perşembe

Ödemeler dengesi, Ağustos, Eylül, Ekim aylarında cari fazla verdi. Bu aylarda dış ticaret açığı fazla azalmadı. Cari fazlanın oluşması, hizmet gelirlerindeki artıştan kaynaklandı.

Hizmet gelirlerinde artı bakiye de, taşımacılık, seyahat, yolcu ve inşaat sektöründen giren dövizlerdir. İçeride inşaat sektöründe maliyetler arttı. Demir gibi bazı malzeme temininde sorun yaşanıyor. Müteahhitler dışa yöneldi.

DIŞ TİCARET AÇIĞI VE CARİ AÇIK (MİLYON DOLAR)

AYLAR	DIŞ TİCARET AÇIĞI	CARİ AÇIK	HİZMET GELİRLERİ
TEMMUZ	-3 319	-458	5 688
AĞUSTOS	-2 283	912	7 217
EYLÜL	-1 115	1 750	6 763
EKİM	82	3 136	6 673
KASIM	-3 475	-2 681	5 132

2021 yılı Ocak-Kasım arasında **Ödemeler Bilançosu**'nda net hata ve noksan kaleminden, nereden geldiği belli olmayan, 19 milyar 696 milyon dolarlık giriş var. Buna karşılık Ocak-Kasım 11 aylık cari açık daha az, 10 milyar 816 milyon dolardır. Bu tabloda cari açık hesabının güvenilirliği yoktur.

Suriyeli ve Afganlıların elini kolunu sallayarak gelmesi gibi, döviz de nereden gelirse gelsin, spekülasyon de olsa serbestçe giriyor. Ya da iktidar kayıt dışı döviz getiriyor. Bu durum ülke riskini ve kırılganlığı artırıyor.

Ödemeler Bilançosu'nda ölçüm hataları gibi nedenlerle 3-4 milyar dolar fark olabilir. Bu fark ölçüm ve beyan hataları gibi hatalardan ileri gelir ve makul karşılanır. Ancak 11 ayda 19 milyar 696 milyon dolar kaynağı belirsiz girişin olması, sermaye hareketlerinin kontrolsüz olduğunu gösteriyor.

Nereden geldiği ve nereye gittiği belli olmayan döviz girişleri ve çıkışları, piyasada kırılganlığı artırır, ciddi yabancı yatırım sermayesini ürkütür.

Aslında Hükümet elindeki her kaynağı hoyratça kullanıyor. Türkiye'ye üç yıllığına 500 bin dolar getirene vatandaşlık veriyor. Bir yabancı yurt dışından 500 bin dolar kredi alıyor. Yüzde 2 faizle 3 yıl için 30 bin dolar faiz ödüyor. Üç yıl sonra 500 bin lirayı geri götürüyor. 30 bin liraya Türk vatandaşı olmuş oluyor. Türkiye'nin döviz ihtiyacı var ve fakat bu döviz bulmak için millî birliğimiz tehlikeye giriyorsa, bunu önce adında milliyet sözü olan MHP'nin iyi düşünmesi gerekir.

Öte yandan Hükümet, geçici çözümlerle ve kur artışı ile zorla cari açığı bitireceğini zannediyor. Gerçekte ise Türkiye'de dış açıkların nedeni, üretimde ithal girdi oranının yüksek olmasıdır.

Eğer ara malı ve ham madde ithal edemezsek, üretim yapamayız. İhracat malı üretiminde ithal girdi oranı yüzde 70'tir. Girdi ithal edemezsek, ihracat yapamayız. Yani kur artışı ihracatta rekabet gücünü artırır ve fakat ithalatta da maliyeti artırır.

Çözüm, ithal girdi oranını yüzde 15 seviyesinin altına indirmektir. Bunun için önce içeride hukuk ve demokrasiye dönerek yatırım ortamı yaratmak gerekir. Sonra ithal girdi yerine ithal ikamesi politikası uygulamak ve teşvik vermek gerekir.

Dikkat edersek, hükümetin ithal girdiyi azaltmak niyeti yok. İstese de yapamaz. Zira hukuk düzenini, demokrasiyi getirirse ve otokrasiden dönerse, kendisi kalmaz.

İbrahim Kahveci

Fakirliğini alkışlayan ülke!

Ne kadar çok 'yapmayın-etmeyin' dediysek hiçbir bir faydası yok.

Bildiklerini yine yapıyorlar...

Ama sonra da çıkıp şu saldırı oldu bu hainlik oldu vs. diye **sorumluluk üstlenmeyip**, birilerini hain ilan ediyorlar. Oysa, 20 yıla yakın süredir ülke yönetimi kendilerinde.

Bir ülke 20 yılda baştan aşağı yenilenirdi ama hâlâ **2001 krizinin faturasını ödüyoruz** diye dert yanıyorlar.

Acınacak bir durum.

Bakınız, şimdi durum ne?

ABD yeniden faiz artımına geçiyor. Bu yıl en az 3 faiz artırımını kesin. Bu sayıyı daha yüksek bekleyenler de var.

Dünya ne yapıyor?

ABD faiz artıracak diye herkes bu ortama önceden hazırlık yapıyor. Gelişmekte olan ülkeleri bırakın, gelişmiş ülkeler bile bu yeni normale karşı faiz artırımlarını peşi sıra yapıyor.

Cari fazla veren Rusya bile faizleri artırma yarışında.

Faizleri artıracaklar ki, kendi yerel paralarının değeri korunabilsin... Durum bu.

Peki biz ne yapıyoruz?

Faiz indirerek ortada NAS! var diyoruz.

İyi ama faiz indirince piyasada faizler bile inmedi. 10 yıllık tahvil faizleri dahi %25'i aşarak AK Parti döneminin rekorunu kırdı. Merkez Bankası faizleri 19,0'dan 14,0'e indirdiğinde mevduat faizleri yüzde 30,0'lara dayandı. Kredi faizleri dersiniz orada da oranlar artık yüzde 40,0'larda dolaşıyor.

Faiz indirerek piyasa faizlerini yükselten başka hangi ÜLKE YÖNETİMİ vardır.

Ne yaptığımızı tekrar yazayım: *Otobanda ters yönde son sürat gidiyoruz ve karşıımızdan gelen tüm araçları hain ilan ediyoruz.*

Ters yönde olan tek sürücünün bizim olduğumuz aklımızın ucundan bile geçmiyor.

YOKSULLUĞA KOŞMAK

Şimdi yeni bir model deniyoruz diyorlar. Adına önce Çin modeli dediler ama sonra Türk Modeli diye değiştirdiler.

Aslında ortada model falan yok. Sadece laf kalabalığı...

Bozdukları ekonomik düzene isim takıyorlar, o kadar.

128 milyar doları satıp, kasada döviz bırakmayınca tek çareleri "yüksek kur denemesi" oldu.

Kurlar yükselecek-ihracat artacaktı.

Bu sayede büyüüp zengin olacaktı.

Siz ki bu yola 'faiz sebep-enflasyon sonuç' olarak çıkmıştınız. Bugün faizi indirdiniz ama piyasa faizi patladı. Yetmedi, kurlar patladı... O da yetmedi enflasyon patladı.

Ve en acısı... Fakirlik patladı.

TL değer kaybettikçe ihracat artacak dediler ama **ülkemiz talan ülkesine döndü**. Adeta müflis tüccarın malları gibi ucuza giden ürünlerimiz ortada.

TÜİK Kasım 2021 Dış Ticaret Endekslerini açıkladı;

İhracat birim fiyatı %9,7 artarken, ithalatın birim değeri %29,3 zamlandı. Bunun anlamını izah edeyim: Dışarıya sattığımız ürünlerin fiyatı 1 artarken, satın aldığımız ürünlerin fiyatı 3 artmış.

Oran 1'e 3 yani.

13.01.2022

Yılın ilk 11 aylık karşılaştırmasını verelim: İhracat ürünlerimizin fiyatı %9,98 artarken, ithal ettiğimiz ürünlerin fiyatı %23,01 artış gösterdi.

Hatırlarsanız **IRGAT olduk** diye defalarca yazdığım bir mesele vardı. İşte dün TÜİK tam da ırgat durumuna geldiğimizi ilan etti.

Size basit bir fiyat daha vereyim mi?

Bizim ihraç ettiğimiz gıda ürünlerinin fiyatı %9,62 artıyor ama ithal ettiğimiz gıda ürünlerinin fiyatı %16,38 artış gösteriyor.

Yani hammadde, enerji vs ithal fiyatından sadece gelmiyor bu dengesizlik.

Alttaki grafiğe iyi bakın: Paramızın değeri düşünce ihracatımızın ve bu ihracatta çalışan insanlarımızın da değeri düşüyor.

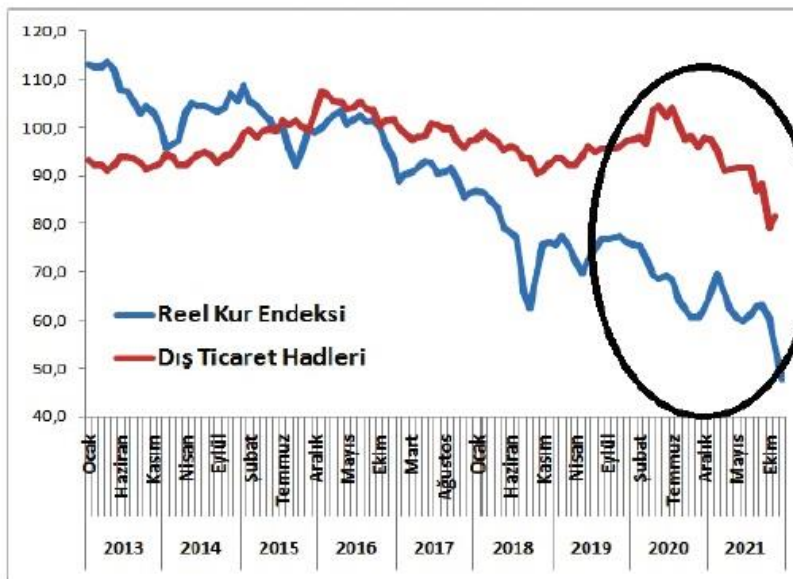
Biz üretiyoruz ama sadece ürettiğimiz malı seyredebiliyoruz. Çünkü fiyatı bize göre çok yüksek.

Fakirleştiren büyümenin, fakirleştiren ticaretin tam da göbeğindeyiz.

Umarım bu “ekonomik kurtuluş savaşı” dedikleri şeyin fakirlikten başka bir şey olmadığını millet anlar.

Aksi halde kendi fakirliğini alkışlayan bir toplum olup çıkacağız.

Tıpkı Venezuela gibi...

13 Ocak 2022, Perşembe

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

O CHP bu CHP değil

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın ana uğraş konusu, kendi partisinden çok Cumhuriyet Halk Partisi'dir.

Son olarak **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun Cumhuriyet Halk Partisi'ni gerçek kimliğinden öteye taşımasına şiddetle tepki koydu.

Bu açıdan baktığımda **Tayyip Erdoğan**'ı çok da haklı görmüyorum.

Çünkü ne **Kılıçdaroğlu** bildiğimiz Halk Partililerden ne de şu andaki Cumhuriyet Halk Partisi bildiğimiz o eski parti.

ATATÜRK'ÜN PARTİSİ OLAMAZ

Yakın geçmişle biraz ilgisi olanlar, **Atatürk**'ün ölümünden sonra Cumhuriyet Halk Partisi'nde kimlerin yönetime geçtiğini hatırlar.

İsmet İnönü, Cumhurbaşkanı oldu, onu **Celal Bayar** izledi.

Başbakan olarak **Refik Saydam** geldi. Onun hastalığı sırasında vekâleten **Ahmet Fikri Tüzer**, CHP'nin başbakanıydı.

Sonra **Şükrü Saracoğlu**, **Recep Peker**, **Hasan Saka** ve nihayet **Şemsettin Günaltay** başbakan oldular.

Bütün bunları **Kemal Kılıçdaroğlu**'nun bilmesi gereksiz. Zaten bilmiyordur da.

Ama **Tayyip Erdoğan**'ın bunca ismin yoğurduğu bir partiyi Atatürk'ün partisi gibi görmesi doğru mu?

FETÖ VE HDP DEVŞİRMESİ

Cumhuriyet Halk Partisi, artık devşirilmiş bir HDP ve FETÖ partisidir.

Eski Cumhuriyet Halk Partisi'ne benzerliği 1948'den başlayan Amerikancılığıdır.

Oysa bu Amerikancılığı **Ecevit** bitirmişti ama şimdi **Kılıçdaroğlu** yeniden canlandırdı.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan, Kılıçdaroğlu**'nun CHP'sine her eleştiri yönelttiğinde bütün bu değişimleri göz önüne almalıdır; çünkü Atatürk'ün Halk Partisi ile şimdikinın hiçbir ilgisi yoktur.

İşin en garip, belki de en ayıp yanı, eski Halk Partisi ile şimdikinın ilgisi olmadığını bizzat **Kemal Kılıçdaroğlu** çok iyi biliyor.

Buna rağmen eski CHP'li rolü oynuyor.

Bilemiyorum ileride FETÖ'cüler, **Kemal Kılıçdaroğlu**'na iyi rol yaptığı için bir Oscar verirler mi? Ama gerçek bu.